

Santral Sinir Sistemi Organlarının İnce Yapısı

Prof. Dr. Belgin CAN

BEYİN (SEREBRUM)

KORTEKS

Dış (Substansiya
grisea)

Gri Madde
Gri cevher

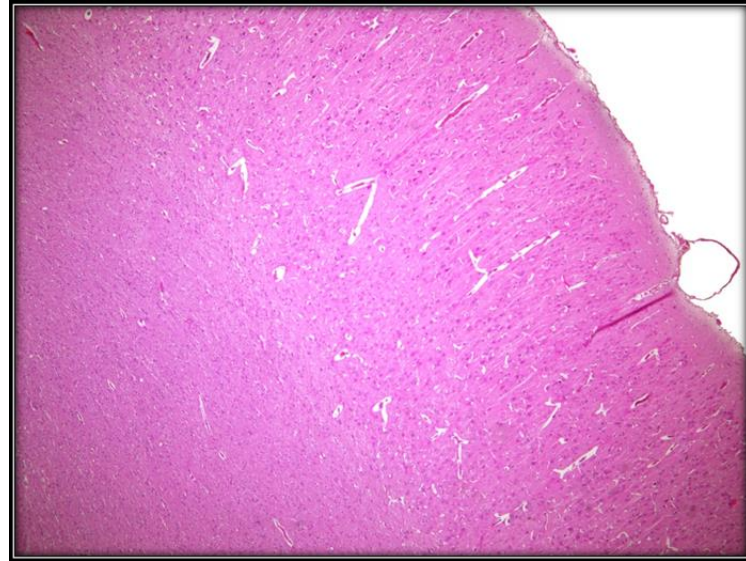
MEDULLA

İç (Substansiya
alba)

Beyaz Madde
Beyaz cevher

Beyin Zarları

Duramater

Subdural aralık

Araknoid

Araknoid villusları (BOS u Dura daki venöz sisteme taşır)

Piyamater

Subaraknoid aralık (BOS bulunur)

Korteks

2-4 mm kalınlıktadır. Girus yapılarına uyar. Sinir hücre ve uzantılarının özel düzenlenmeleri 6 kattır.

Birbirine benzeyen tabakaların olduğu yerler İZOKORTEKS tir.

Diğer alanlar HETEROKORTEKS olarak adlandırılır.

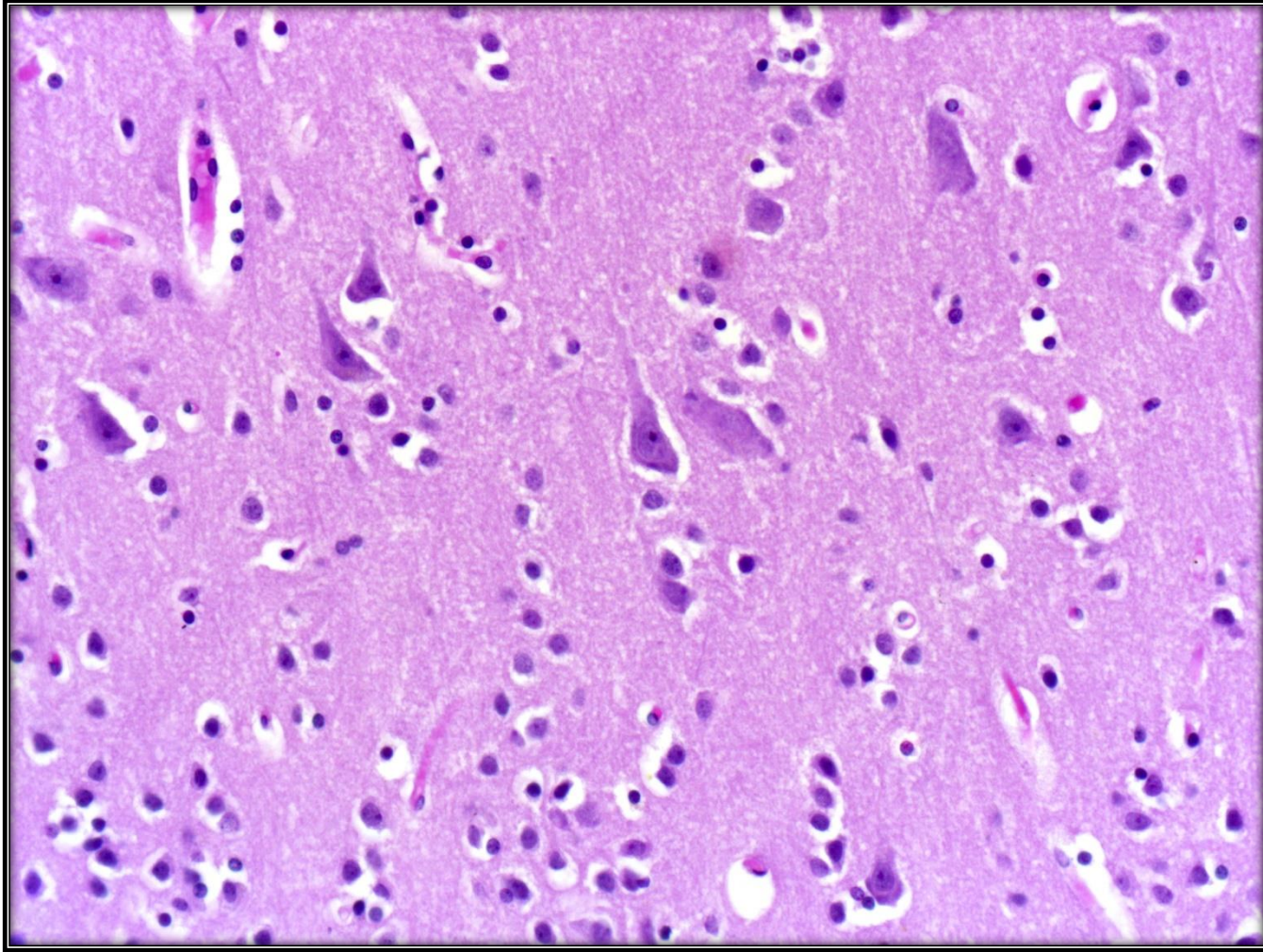
Sitoarkitektür: Hücre gövdelerinin yer aldığı düzen

1. Lamina zonalis: iğ biçiminde hücreler. Yüzeye paralel şekilde horizontal dururlar.
2. Lamina granularis eksterna: 5-6 μ m küçük yıldız şekilde hc.ler. Uzantıları aynı tabakada kalır.
3. Lamina piramidalis eksterna: küçük ve büyük piramidal nöronlar; 20-30 μ m . Dendronları 1. tabakaya çıkar.
4. Lamina granularis interna: 3-5 μ m küçük nöronlar, yıldız şeklindedir.
5. Lamina piramidalis interna: 40-60 μ m büyük piramidal nöronlar. BETZ in dev hücreleri vardır.
6. Lamina multiformis: Farklı şekilli hücreler. Mekik vs. MARTINOTTİ nin ters nöronları vardır.

Miyeloarkitektür

Sinir hücre uzantılarının yer aldığı düzen

1. Lamina tangensiyalis: Alttaki nöronların dendronları yüzeye paralel seyrederek.
2. Lamina disfibroza: Lifsel yapı zayıftır.
3. Lamina süperradiyata: radyer seyreden uzantıların yüzeyinde bulunur.
4. Dış Baillarger Şeridi: Yüzeye paralel çizgilenme şeklinde albadan gelen bağlantı lifleri yapar.
5. İç Baillarger Şeridi: Albadan gelen liflere paralellik yapar.
6. Lamina infrastriyata: Albadan gelen radyer seyirli lifler.

İzokortekste bazen 3 ve 5. bazen 2 ve 4. Laminalar iyi gelişir.

Frontal Lobda 3 ve 5 ; Pariyetal Lobda 2 ve 4 iyi gelişmiştir.

Oksipital lobda 6 tabaka da iyi gelişmiştir.

Agranüler Korteks : Granüler hücreler yok. Piramidaller var.

Motor bölgelerde görülür. (Frontal lobun Gyrus presentralisi)

Kalındır

Granüler Korteks : Piramidal hücreler yok. Granüler hc.ler var.

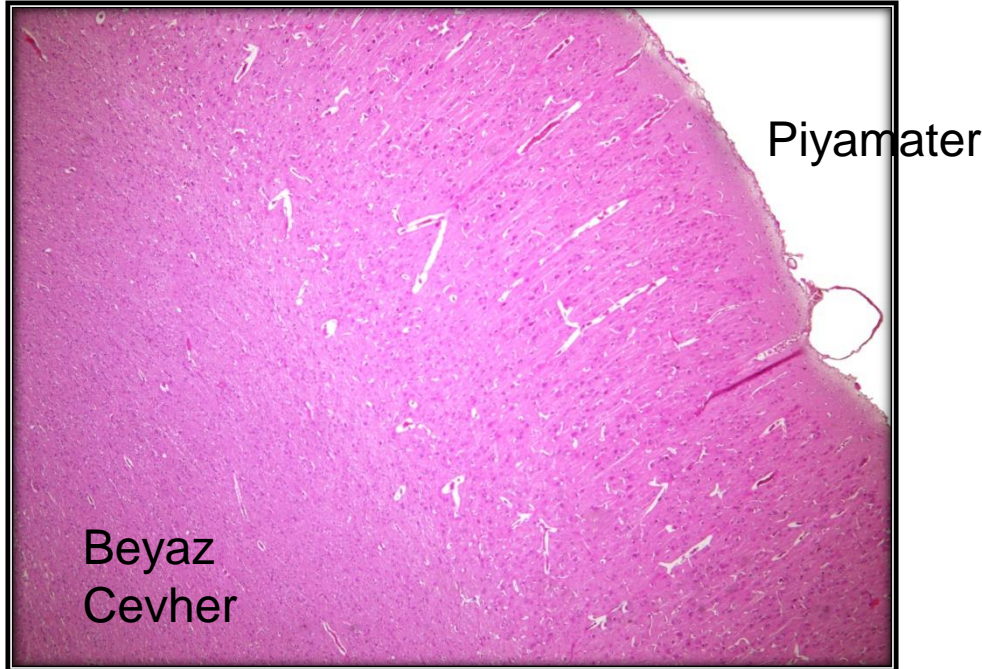
Duyusal bölgelerde görülür. (Pariyetal lobun Gyrus postsentralisi)

Görme, işitme duyu bölgeleri böyledir.

MEDULLA

Beyaz maddede (Substansiya alba), miyelinli sinir lifleri yanyana gelerek demetler yapar; çevrelerinde gliya hücreleri ve zengin kan damarları bulunur.

BEYİNCİK (SEREBELLUM)

Beyindekine benzer şekilde Dışta gri madde, içte beyaz madde bulunur.

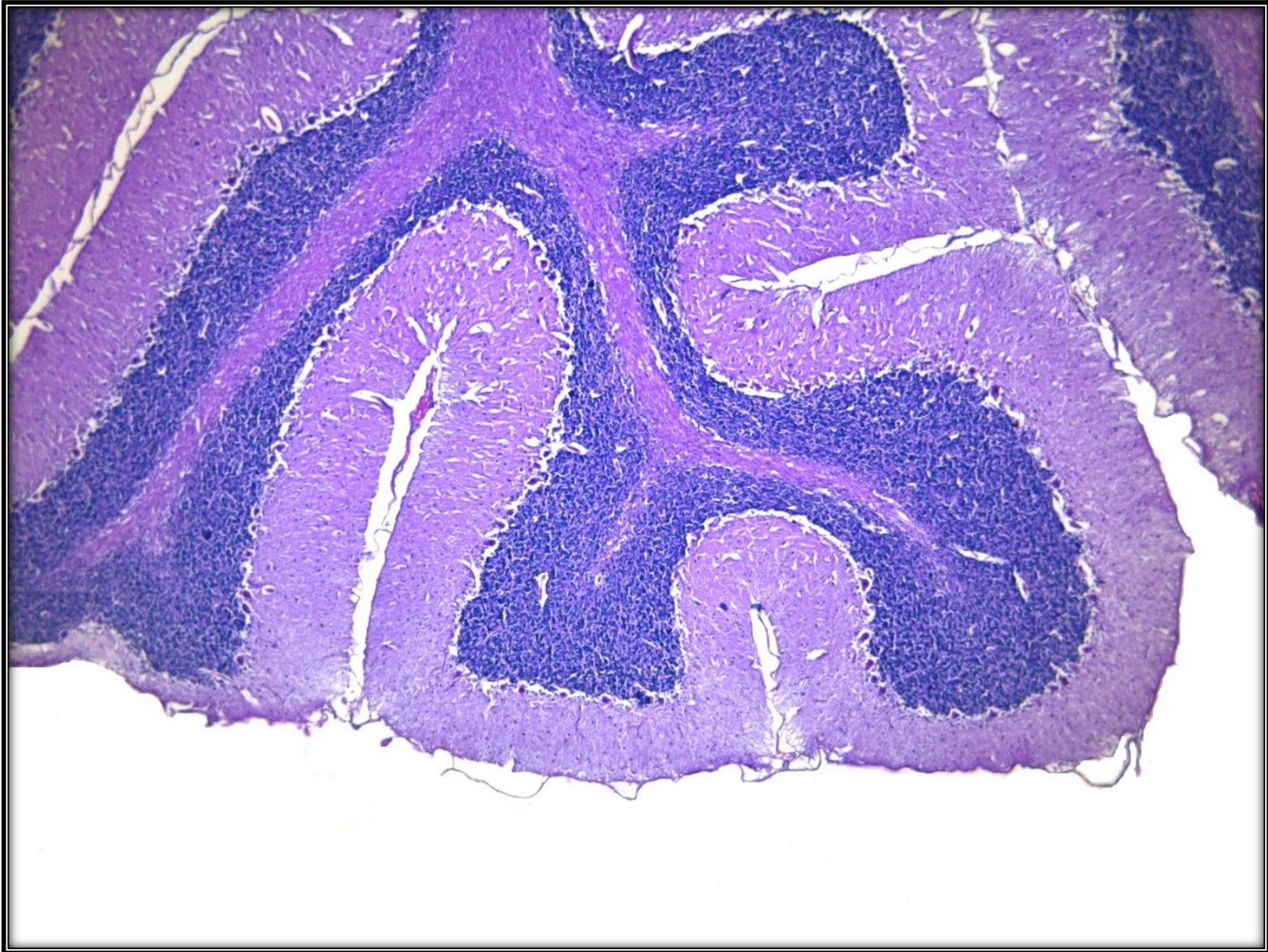
Substansiya grisea: Gri madde 3 Tabakadır.

1. **Stratum Molekölare**= Stratum Sinereum

Hücreden fakirdir.

1/3 üst kısmında yıldız hücreler vardır. Yıldız hücrelerin gövdesi küçüktür.

2/3 alt kısmında sepet hücreler alttaki Purkinje hücrelerinin gövdesini ve uzantılarını sepet gibi sarar. Bu katta Purkinje hücrelerinin dendronları yer alır.

2. Stratum Gangliozum: Purkinje hücreleri tek bir sıra şeklinde yerleşir. Beyinciğe özel hücrelerdir. Multipolar nöronlardır. Organelden zengin hücrelerdir. Dallanmış dendronları moleküler tabakaya uzanır ve aksonları granülozum tabakasına uzanır.

3. Stratum Granülozum: Küçük granül hücreler yer alır. Glomerül adı verilen ışık mikroskopunda asidofil boyanan sinaps bölgelerinde Granül hücrelerin dendronu, Golgi hücrelerinin aksonu, Beyinciğe gelen afferent liflerin aksonu sinaps yapar.

Substansiya Alba = Beyaz Madde

Miyelinli lifler, gliya hücreleri ve damarlar vardır.

